

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาระดับการปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 331 คนและครูผู้สอน จำนวน 3,471 คน รวมทั้งสิ้น 3,802 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้ดังนี้

1.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 118 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 118 คน และครูผู้สอน จำนวน 878 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 996 คน

1.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 197 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 197 คนและครูผู้สอน จำนวน 1,936 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,133 คน

1.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 16 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 16 คนและครูผู้สอน จำนวน 657 คน รวมทั้งสิ้น 673 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และการใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 45-47) ได้กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 523 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตามลำดับ ดังนี้

1.2.1 สุ่มกลุ่มผู้บริหาร โดยการใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 175 คน

1.2.2 สุ่มกลุ่มครูผู้สอน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการสุ่มจากประชากรจากเกณฑ์ร้อยละ 10 ของจำนวนประชากรในโรงเรียนแต่ละขนาด โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ได้ดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ สุ่มได้ 66 คน โรงเรียนขนาดกลาง สุ่มได้ 194 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก สุ่มได้ 88 คน ได้จำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 348 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกสถานภาพและขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน		ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดเล็ก	118	62	118	62	878	88
โรงเรียนขนาดกลาง	197	104	197	104	1,936	194
โรงเรียนขนาดใหญ่	16	9	16	9	657	66
รวม	331	175	331	175	3,471	348

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยนำกรอบแนวคิดและหลักทฤษฎีมาจากเอกสารการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหาร การศึกษา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐาน วิชาชีพด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2

วิธีสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ และแบบสอบถามของ สัมฤทธิ์ สุเพ็ญศิลป์ (2546 : 100-105)
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert)
3. ดำเนินการปรับปรุงและสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและหลักทฤษฎีมาจากเอกสารตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้ข้อมูลจากข้อ 1-2 มาประมวลตามกรอบแนวคิดการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาและนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาและความชัดเจนของภาษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย
 - 5.1 นายบุญทอม บุญรัตน์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านแกน้อย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พิจารณาโครงสร้างและเนื้อหา
 - 5.2 นายมีชัย พลภูงา กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พิจารณาเครื่องมือและสถิติที่ใช้
 - 5.3 นายมงคล แก้วพะเนาวิ กศ.ม. (การศึกษานอกระบบ) ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พิจารณาด้านภาษา
6. นำแบบสอบถามไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง อีกครั้ง แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข
7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 55 คน ที่โรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีใช่กลุ่มตัวอย่าง

8. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามแนวคิดของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.93

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษา ในการขอความอนุเคราะห์เข้าเก็บข้อมูล
2. นำหนังสือขออนุญาตและหนังสือขอความร่วมมือพร้อมแบบสอบถาม เพื่อส่งให้ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งนัดหมายเวลาในการเก็บแบบสอบถามคืน แบบสอบถามส่งและรับคืนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด มาตรวจความสมบูรณ์และคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ไว้

4.2. ตรวจสอบให้คะแนนเป็นรายชื่อ แต่ละฉบับตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	มากที่สุด	ให้คะแนนเป็น	5
ระดับการปฏิบัติ	มาก	ให้คะแนนเป็น	4
ระดับการปฏิบัติ	ปานกลาง	ให้คะแนนเป็น	3
ระดับการปฏิบัติ	น้อย	ให้คะแนนเป็น	2
ระดับการปฏิบัติ	น้อยที่สุด	ให้คะแนนเป็น	1

4.3. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.4. วิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

4.4.1 ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์ค่าร้อยละ จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.4.2 ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ระดับการปฏิบัติงานตามข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน โดยเปรียบเทียบเกณฑ์การแปลความหมายตามวิธีของ บุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับการปฏิบัติ
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50.1	น้อยที่สุด

4.4.3 เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โดยการวิเคราะห์ t -test ตามสถานภาพ และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับขนาดโรงเรียน และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ Scheffe'

4.4.4 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 โดยการหาค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

5.1.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค

5. 2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรในการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

5.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนในการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.

2535 : 102)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

5.2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 103)

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum แทน ผลรวม

5.3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้ t -test เพื่อทดสอบเกี่ยวกับสถานภาพ และใช้ F -test (One-Way ANOVA) เพื่อทดสอบเกี่ยวกับขนาดโรงเรียน ทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe'